

EDINOST

„EDINOST“
izhaja po trikrat na teden v šestih iz-
dankah ob torkih, četrkih
in sobotah. Zjutranje izdanje iz-
haja ob 6. uri zjutraj, večerno pa ob 7.
uri večer. — Obojno izdanje stane:
za jeden mesec . f. — 30, izven Avstrije f. 1.40
za tri mesece . . . 2.80
za pol leta . . . 5.—
za vsa leta . . . 10.—
Na naročbe brez priložene naročnine se
ne jemlje ozir.
Posamične številke se dobivajo v pro-
dajalnicah tobaka v Trstu po 2 nč.,
v Gorici po 3 nč. Sobotno večerno
izdanje v Trstu 2 nč., v Gorici 4 nč.

Glasilo slovenskega političnega društva za Primorsko.

Oglašati se računa po tarifa v petitu; za
naslove z debelimi črkami se plačuje
prostor, kolikor obsega navadnih vestic.
Poslana osmrtnica in javnozdravilo, de-
maki oglašati itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu:
ulica Caserma št. 13. Vsako pismo mora
biti frankovano, kar nefrankovano se ne
sprejema. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase spre-
jema upraviteljsko urada Molins pic-
colo št. 3. II. nadst. Odprte reklamacije
se proste poštnine.

„F. edinstvo je moč!“

Črtice o koaliciji.

Kdo bi se vedno mučil resnimi dokazi
in razmotirvanji! Resna borba mora naposled
utrditi človeka; zato je včasih dobro, da se
tudi malo pošalimo: nedolžna šala nam daje
duška, in odpočitka ter nam sajedno vedri utru-
jeni duh. A ne le to: v šali je mnogokrat
več resnice, nego pa v najgostobesnejšem
modrovanju.

Nadejamo se torej, da ustrezemo našim
čestitim čitateljem, ako napišemo tu nekoliko
dovtipnih črtic o koaliciji, koje je pri-
nesel v svoji zadnji številki dunajski tednik
„Die Zeit“. Smejali se bodo gotovo, a ne
prisežemo, da bi se kdo med njimi tudi ne
— jezil. Poveda je dovolj v teh črticah —
smehu in nevolji.

Torej začnimo:

Trajni obstanek koalicije je torej zago-
tovljen. Kajti brez koalicije — tako zatrjuje
oficijozni — ni volilne reforme. Po takem
mora koalicija obstati vsaj tako dolgo, dokler
se ne uresniči volilna preosnova. To je jasno.
Vse drugo je le računski nalog. Po zakonih
regeldetrije, katerih tudi mogočna koalicija
ne more „saposstaviti“, potrebovala bo koa-
licija pri jednaki hitrosti njenega dela za
volilno preosnovo, celih 77 let (to je: sedem-
insedemdeset let), da obdela svoje, 230 po-
slancev broječe moštvo za volilno preosnovo.
77 let: sveto število!

Toda tudi teh 77 let še ni maksimum,
ampak minimum dolgotrajnosti koalicije. Ker-
se, kakor znano, tudi v jednom letu ni po-
srečilo, da bi tri načelnike klubov spravili pod
jeden klobuk volilne preosnove, torej tudi
230 koalicijskih mož ni obvezanih dognati
kakov zakon v 77 letih. Saj si prav lahko
dajo tudi 99 let časa za to. In če tudi vo-
lilna preosnova res kdaj postane zakon,
vendar tudi potem ne treba koaliciji, da bi
legla na smrtno posteljo svetovne zgodovine.
Kajti volilni preosnovi, kakorino hoče koa-
licija, kakor znano, ni namen — v tem tiče
vse tešave — porušiti koalicijo, ampak ohrani-
ti isto. Koalicija naj ohrani svoj obstanek
tudi tja preko volilne preosnove ter ovete še
„za najposnejše rodove“.

Koalicija ima popolnoma prav. Koalicija
dovoljuje poljskim grofom — spomnimo se
le na slučaj grofa Dzieduszyckiego — osnovo
družinskih fidejkomisov. Zakaj naj bi si ne
ustvarila neke vrste politični fidejko-
mis, kateri bi jej zagotovil obstanek za
„večne čase“. To je brez dvombe največja —

jedina — politična ideja koalicije. To pa ni
lahka naloga, dobiti za isto pripravno posta-
votajno formulo, katera bi vezala železnimi
oklepi tudi vsa naslednja ministerstva in dr-
žavne zbornice. Toda bila bi popolnoma vredna
velikega zaščitnika rodbine Dzieduszycki, li-
beralnega dvornega svetnika Exnerja.

Koalicija zasluži svoj fidejkomis. Kajti
ista je pravo za pravo jedna sama velika
družina, v kateri vladajo sedaj tustje, katerim
bodo sledili kdaj zetje. V uradnem listu je
že sedaj opaziti neko premikanje razredov
navzgor v ženski liniji koalicije.
Par vzgledov: Bivši notarijatski kandidat dr.
Ignacij Rosner je postal nižji tajnik v nauč-
nem ministerstvu, ne da bi bil položil niti
politiški uradniški ispit; titularnega namest-
ništvenga svetovaleca dr. pl. Dunajewskega
so pa pozvali kot sekojskega načelnika v
ministerstvo za trgovino. Dr. Rosner ima
za ženo nečakinjo, dr. pl. Dunajewski pa
hčer naučnega ministra koalicije. Ko je mladi
Dunajewski, sin „finančnega ministra polj-
skega“, pred leti pod Tauris-om kar hkratu,
„izven toure“, postal namestništveni svetova-
lec, tedaj so ropotali nemški liberalci o ne-
potizmu. Danes — molk. Kajti med tem je
koalicija via Madejski stopila v svaštvo s
družino Dunajewskega in pokopan je stari
preprij.

Rodbinskega značaja koalicije ne razume
nikdo bolje, nego mož odlične rodbine, kateri
svoji koaliciji ne čuje — kakor —
8 četero koaliranih strankami (nemškimi li-
beralci, konservativci, Poljaki in Coroninij-
vim klubom) postopa se kakor s otroci. Ka-
dar postane mrzlo — ali ni res? — potem
kupi mama, ki ima štiri otroke, štiri depice,
štiri plaščke in štiri pare gorkih čevljev
za svoje otročiče, pa popolnoma jednake, da
ne bi jedno dete zavidalo drugo. Tako je
tudi koalicijsko ministerstvo, ko je nastopilo
mrzlo vreme, pogrelo vsako koaliranih strank
s jednim tajnim svetnikom; nemške
liberalce s grofom Oswaldom Thunom, kon-
servativce s grofom Eduardom Palffyjem,
Poljake s grofom Stanislavom Badenijem in
one okoli Coroninija s baronom Ludwige-
torffom.

Ako je knez Windischgrätz mama, je pa
grof Hohenwart papa koalicije. Papa
koalicije je čisto prav godrnjav in uporen,
osebno tedaj, ako mu pride pod noge nem-
ško-liberalno dete. Nedavno, radi volilne re-
forme, se je baje celo nekoliko kugal z mamo.

Se svojo hvaležnostjo do našega kmet-
skega stanu spaja Gregorič hvaležnost do
svetih blagovestnikov Cirila in Metoda na
tem, da sta prižgala rodu slovenskemu luč
jedino prave svete krščanske vere in iskro
plemenitega rodoljubja:

Solnaka sveta brata dva,
Ki dedo sta tako kralja,
Ki jeziki naš branila sta,
Naš jezik posvetila sta.

A potem se spominja vse neizmerne
bede, koje je pretrpel rod naš tekom stoletij:
Če drugi imajo svetnike,
Ti si pa narod svetnik,
Preganjani zatirani od vekov,
Največ svetnik — mučenik!

Naposled se spominja tudi — samega
sebe! Srce mu krvavi videčemu, kako ga
preganjajo in zatirajo neprijatelji — sorojaki.
In v tej srčni britkosti vaklika:

Britkosti in boli tam nisem poznal,
Pijoč le sladkosti sem rasel,
Da bil bi pač vedno tam gori ostal
In čede očetove pasel!

In mi se ne čudimo nikakor želji nje-
govi, da bi bil ostal tam gori v krasnih pla-
ninah; saj ga tam ni nihče napadal. Živel bi
bil mirno — toda Božja volja je hotela dru-

Ali kakor zatrjujejo verodostojne priče, do-
govorila sta se zopet, pri čemer je mama
ponovila prisego večne zvestobe. In veselje
in sloga potrnila sta se v hišo koalicije.

„Die Zeit“ je napisala še nekoliko ozo-
ljenih črtic, toda menimo, da so se naši na-
ročniki že prepričali, da je tudi v šaljivi ob-
liki mogoče prav primerno označiti kakov
politiški sistem.

Politiške vesti.

Državni zbor. (Poslanska zbornica).
Povodom razprave o cesarski naredbi s dne
24. julija 1894, tičeči se dozvoljevanja podpor
onim krajem, ki trpe pomanjkanje vled ele-
mentarnih nezdov, trdil je posl. Purghart,
da Češka plačuje na davkih 70 000 000 gld.,
od katere svote jej vrača država le 40 mili-
jonov. Zato ima dežela Češka pravico do
podpore, ako nastane beda. Podpore pa bi
se morale dozvoljevati takoj, ne pa po jed-
nem letu, kakor se je v resnici dogodilo. —
Naglašali smo že v večernem izdanju od mi-
nolega torka, da se je v nadaljevanju raz-
prave o kazenskem zakonu poročevalec Kopp
potegnil za to, da se odpravi smrtna kazen.
Za odpravo smrtni kazni se je posebno toplo
potegnil tudi posl. Roszkowski, sklicuje se
na zapovedi in načela vere krščanske. Posl. dr.
Scheicher pa je naglašal, da bogoslovna veda
ne zahteva nikjer, da se mora odpravi smrtna
kazen, vendar je potrebno v varstvo človeške
družbe, treba jo uporabiti.

Volilna preosnova. Odslek za volilno
reformo posvetuje se pridno, le žal, da ne
vidimo nikjer niti sence kaknega pozitivnega
vspeha. Oficijozna glasila zatrjujejo sicer —
in to naj bi bilo dobro znamenje —, da se
vse koalirane stranke kar navdušene za vo-
lilno preosnovo, pozabljajo pa pristaviti, da
si vsaka stranka želi drugačne volilne pre-
osnove, prirojone na život dotične stranke.
Hohenwartov klub si misli tako preosnovo le
na podlagi delavskih zbornic, Poljaki in
Nemci bi hoteli, da se zasnuje peta kurija,
v kateri bi volili delavci in mali davkopla-
čevalci, konservativci Dipauli je za volilno
preosnovo na podlagi organizacije zadrug po
poklicu, vspeh pa je tak, da se ne morejo
zjediniti niti v načelnih glavnih stvareh.

Naposled se je mladočehski poslanec Sla-
vik izjavil proti temu, da se manjši davko-
plačevalci uvrste v jedno kurijo, kajti ni
smeti poostrovati nasprotja med onimi, ki

gače. Bog je hotel, da naj trpi in si zasluži
venec mučeniški.

Kako milo prosi svoje prijatelje, da mu
ostanejo zvesti, ko je prihrula nadenj nevihta
„s Kraea“; kako ga boli, videčega, kako se
zavijajo njegove misli in besede:

Saj človek sem in rahel čut imam:
Da v borbi britki duh bi mi ne uklonil,
Na Vas se, srca zvesta, bom naslonil.

Ne varaj se, blagi mož: nebrojno je
zvestih src, ki čutijo „Teboj in ki bi Ti radi
olajšali bol, katero so Ti usekala trda, jeklena
srca, ne poznajoča ni ljubezni, ni milosti —
srca, ki bi hotela z gorjačo spoditi vse ljudi
v jeden šator, a ne pomislijo pri tem, da
mnogi ob udarcih obleže sredi pota, izmučeni
in krvaveči. Vedi, divni naš Gregorič, da
nad Teboj čuva Oni, kateri Te je poslal in
kateremu je poznano človeško srce v naj-
skrivnejših njega gubah: On in le jedino On
ima pravico soditi in nikdo drugi.

A Ti, ki nosiš v svojih preih toli blago,
plemenito in sočutno srce, Ti, ki ne poznaš
sovražstva, ampak le ljubezen in — odpušte-
nje, vaklikni jim: Oče odpusti jim, saj ne
vedo, kaj delajo.

Ti si opeval stvarjenje — a kdo Te jo

kaj imajo, in onimi, ki nič nimajo. Med davko-
plačevalci od 5 gld. naprej ni nikake razlike
glede na volilno pravico, naj že plačujejo 5
ali 1000 gld. davka. Istotako ne bi smeli de-
lati razlike navzdolaj: vsakdo imej volilno
pravo, ki plačuje kaj davka. Sicer pa so
Mladočehi za splošno in jednako volilno pravo,
ker se jim vidi isto kot najkon-
servativnejši volilni sistem, ka-
teremu menenju je pritril tudi belgijski mi-
nister Beernaert.

Različne vesti.

Osobna vest. Glavni učitelj na Ljubljans-
kem učiteljski, gosp. prof. Josip Celestin,
stopil je v pokoj.

Odlični bratje. Te dni bili so pri Nj.
Veličanstvu v avdijenci trije bratje, namreč
sinovi pokojnega kontreadmirala Friderika pl.
Ivanoviča, da se zahvalijo cesarju, ker so
bili s 1. novembrom t. l. vsi trije promaknjeni
s svojem vojaškem činu. Ti trije bratje so:
general Henrik pl. Ivanovič, poveljnik 19.
brigade pèhote; podpolkovnik Emil pl. Iva-
novič, poveljnik 17. lovskega bataljona in ma-
jor Artur pl. Ivanovič, poveljnik dopolnilnega
okraja deželnih strelcev v Inomostu.

Shod zaupnih mož in tržaško-istrski za-
upni možje. Z mnogih strani povprašujejo,
kako to, da ne poročamo obširno o shodu
zaupnih mož v Ljubljani, posebno s ozirom
na postopanje tržaško-istrskih zaupnikov. Na
to odgovarjamo, da smo smatrali ta shod
svojno poročilo. Vselej rāšim kriviti poročiti
v tuje časnike, katera bi utegnili napačno
osvetiti naše stališče, prisiljeni smo, da pri-
hodnje dni opravimo pred javnostjo svojo
postopanje. Dotlej prosimo potrpljenja.

Čujte! Čujte! „Slov. Narod“ od mino-
lega torka piše: „Ne sicer iz avtoritativnega,
vendar pa iz povsem zanesljivega vira izve-
deli smo, da se v pogodbi, katero
ste sklenili med sabo Avstrija in
Italija kot člona trojne zveze,
zagotavlja italijanski narodno-
sti varovanje nje posestnega sta-
nja v Trentinu, v Trstu in v Istri.“

Teško se premagujemo, teško bradamo
svoja čustva — toda mora biti: niti besa-
dice nečemo pripomniti za danes. Pač pa za-
hlevamo od oblasti, da govore one, da nam
povedo brez ovinkov, ali je kaj in koliko
resnice na vesti „Slov. Naroda“. Mi molčimo
— slavna vlada ima besedo.

Za družbo sv. Cirila in Metoda nabrali
so o priliki svatbe Stara Antona iz Konto-
velja 2 gld. 37 nč.

ustvaril!? Ti si opeval delo Stvarnikovo —
pa pravijo, da Njega žališ!!!

Delo mojstra hvali!
Delo to hvaliti —
Mojstra se ne žali!

Stvarnika opeval
Ti si vaski evetki.
Modrost Njegovo razodeval
Kakor pesnik redki!
Pesmi te puhtelo
K Mojstru so visoko,
Njemu razodelo
Misel so globoko:
Prosil si klečaje
Prosil si jokaje:
Oče mili, oče mili,
Mojega naroda —
Se usmili!
Daj modrosti,
Daj kreposti,
Da bo hodil pravo pot,
Tebe ljubil, se ne zgubil,
Ti ga varuj greha, zmoj!
Oče mili Te poslušal
Ter uslišal prošnjo je:
Pojd sinko! Ti velel,
Jaz bom skrbel tud za te!

V Kobaridu, 15. novembra 1894.

Darinka.

PODLISTEK.

V spomin petdesetletnice

pesnika Šimona Gregoriča.

Spisala hvalna učenka.

(Konec).

Gregoriču narodno delo ni samo nekaj
„sport“, ampak največjeja dolžnost, kateri
dolžnosti se ne sme odtežati nikdo. V tem
pogledu je naš pesnik jako strog, kajti kliče
nam, da „Življenje ni prasniki“:

Ne samo, kar velela mu stan,
Kar more, to mož je storiti dolžan!

V svojem vzihišeno idealnem rodoljubju
vidi Gregorič vse hibe in nedostatke v na-
šem narodnem življenju in tako vidi tudi, da
razumništvo slovensko ne spolnjuje v polni
meri svoje dolžnosti, zlasti, kar se dostaje
vsogoje otrok; toda preblag je, da bi koga
šalil. Noče kregati nikogar, zato svari naše
razumništvo le indirektno s tem, da mu po-
stavlja v vzgled „Kmetako hišo“:

Ti šege naše si ohranil,
Deduje jih po oči sin,
Le ti naš jezik si ohranil,
Da ni zatrl ga nam tujčin!

Mestni svet tržaški je imel dne 4. t. m. svojo XXVIII. sejo. Seja bila je malo zanimiva. Po odobrenju zapisnika poslednje seje predložilo se je pismo o. kr. orednje komisije za umetne in zgodovinske spomenike, v katerem se zahvaljuje na tem, da je mestni svet stavljal v proračun prihodnjega leta svoto 500 gl. za pripravljanje arheološkega zemljevida Trsta in Istre. Zatem se je predložila spomenica pedagoškega društva, v kateri navetuje i to, da bi se ločile osnovne in meščanske šole jedne od drugih. To spomenico izročili so po nasvetu dr. Combijskega šolskemu odseku v proučevanje in svojočasno poročilo.

Svetovalec Spadoni, nemirni duh mestnega sveta, interpeloval je župana, zakaj so se osnovne šole zopet odprle baš sedaj, ko se pojavlja do 60 slučajev dčvise na teden, v tem ko so se zaprle v dčbi, ko je bilo le okolo 20 slučajev v tednu. Župan je odgovoril, da je namestništvo nameravalo odpreti šole še dne 26. novembra, toda mestni magistrat je predložil, da naj se odprte odloži za nekoliko dni, ker se je baš v oni dčbi bolezen pojavljala nekoliko močnejše. Konečno je župan opozoril še na dejstvo, da je epidemija poslednje dni odlegla, kajti dne 3. t. m. bili so le trije, dne 4. pa je bilo šest novih slučajev; v ostalem pa ima deželna vlada odločiti, kedaj naj se šole odpró. Interpelant dr. Spadoni zahvalil se je na odgovoru, naglašajoč, da je razvidno iz tega odgovora, koga sadene odgovornost na tej naredbi.

Zatem je zbor prestopil k točkam dnevnega reda. Poročilo šolskega odseka o naredbi o. kr. namestništva, s katero obustavlja izvršitev snanih dveh sklepov mestnega sveta, valed katerih naj se takoj odstranijo iz ljudskih šol v okolici semljivejši s hrvaškimi toskatom ter se nadomestijo s takimi, ki imajo italijanski tekst, vzal je zbor na snanje. Po nasvetu šolskega odseka s amega (Aha!) sklenili so, da ne napravijo utoka (rekurs) proti namestništvu naredbi, ampak da naprosijo ministerstvo v posebni spomenici, da naj isto odpravi dotične učne pripomočke, nadomestivši jih s primernejšimi.

O natečaju za Rossettijev spomenik predložilo se je pismo odnatega svetovalec dr. Gairingerja, v katerem predlaga, da naj se posvoje v rassodstvo tudi jeden arhitekt (Nordio) in da naj se prepusti mestni delegaciji, naj izbere kiparja za kolegij. Ta predlog je zbor v sprejel.

Potem so predložili poročilo zavoda „Istituto di scienze e lettere“ v Benetkah, kateremu je bila poverjena rassodba o poljudnih spisih, katerih najboljši dobi natečajem raspisano nagrado mestnega municipija. (Značilno tudi to; v Benetkah naj sodijo o vrednosti spisov, katere naj nagradijo v Trstu! Stavec.) Ta „Istituto“ predlaga, da naj se nagrada ne pripisuje nobenemu izmed 10 natečajljev. (Menda zato ne, ker dotični spisi niso pisani v „pravem“ italijanskem duhu? Stavec.) Tako je mestni svet tudi storil. (Prav je imel! Stavec.)

Nadalje so je zbor izrekel proti odstopu jednega komada obrežja pri sv. Andreju, katerega želi odkupiti podvzetnik Veneziani, ter dovolil tukajšnjemu pedagoškemu društvu 100 gl. podpore za društveno knjižnico in 400 gl. za podporo učiteljskih kandidatij.

Slovenska šola pri sv. Jakopu. Podpisano naznanja vsem starišem, ki pošiljajo otroke na slovensko šolo, da prične poduk v četrtak 5 decembra t. l. Zapra ostaneta še dalje pri razred in otroški vrt

Vodstvo.

Ravnopravnost v znamenju koalije. V seji deželnega zbora isterskega dne 29. jan. 1894 interpelovali so o. kr. vlado posl. Jenko in drugi, zaradi volitev v trgovinsko in obrtnijsko zbornico v Rovinju, izvrševatih se meseca decembra l. 1893.

V tej interpelaciji naglašali so, da volitev ni bila pravilno razglašena. Kajti vsa naznanila itd. bila so samo italijanska, katerega jezika mnogo volilcev ne razume. A tako postopanje nasprotuje tudi znanemu §. 19 drž. tem. zakona. Volilci pritožili so se zaradi tega naravnost pri ministerstvu. — Tudi reklamacije se niso rešile, nego volitev se je vrnila na podlagi prvotnih napadenih volilnih imenikov. —

Na omenjeno pritožbo volilcev izdal so je te dni sledeči odlok:

3901.

Slavni odbor občine

Podgrad.

Valed odloka vis. o. kr. ministerstva za trgovino iz dne 23/3/94 št. 418, oziroma vis. o. kr. namestništva v Trstu iz dne 23/4/94 št. 6059 vabim slavni odbor, gospodu Slavoju Jenko-tu, v rešitev njegove v svojem in v imenu drugih volilcev pri vis. o. kr. ministerstvu notranjih zadev vlozene in od tega ministerstva vis. o. kr. ministerstvu za trgovino odstopljena pritožbe v zadevi volitev v trgovinsko in obrtnijsko zbornico v Rovinju naznaniti, da se postopanje volilne komisije v Rovinju gledé jezika opira na posebni sklep te komisije in da se trgovsko ministerstvo ne more vtikati v to zadevo, ker spada omenjeni sklep v kompetenco volilne komisije in ker so naredbe, ki pristojne tej komisiji v smislu §. 9 postave iz dne 29. Junija 1868 št. 85 drž. zak. končno veljavne.

Vološko dne 22/11/94

C. kr. okrajni glavar

Fabiani s. r.

K temu opašamo samo, da je bila pritožba iz meseca decembra 1893, rešitev ministerstva iz dne 23/3/94, namestništva iz dne 23/4/94, okrajnega glavarstva iz dne 22/11/94 in obč. upr. odbora iz dne 3/12/94. Gimnazij v Kranju. Ministerstvo za nauk in bogodastje dovolilo je, da se na drž. gimnaziju v Kranju vpelje neobvezni pouk v petju in risanju. V petju bode poučeval učitelj g. I. Pesadič, v risanju pa učitelj g. Henrik Podkrajšek.

Raco, da si mastnejšo ne moremo misliti, poslala je zopet v svet „Gazzetta di Venezia.“ Pripoveduje namreč, da v vatikanskih krogih strogo obsojajo Italijanom sovrašno postopanje škofa tržaškega ter da bode pritožba občine tržaške povod ostremu ukoru za škofa. — Ne motimo se menda, ako rečemo, da je tudi v tem slučaju želja porodila misel, kajti ne vidi se nam baš verjetno, da bi „vatikanski krogi“ prijavljali svoje sklepe in nakane najprvo „Gazzetti di Venezia.“

Iz Št. Petra na Krasu. V pojasnilo „prepirne zadeve“ glede kmetijske podružnice v Št. Petru na Notranjskem in vseh priobčenih in nepriobčenih sporočil blagovolite prejeti resnici na ljubo te-le podatke v svoj cenjeni list.

Dne 15. aprila se je sasnovala in dne 14. junija 1894 leta se je potrdila naša kmetijska podružnica. Deluje tedaj dobrega pol leta. Hinavsko zlobna roka ruje in čuje zoper njo „kar na rabuto“ in to radi tega, ker se nikomur ne mara klanjati brez potrebe in se nikakor ne spuščati na politično polje, koder je hočejo imeti na vsak način nekateri „čudni kmetovalci“. Že v tretji je bila tako ostudno napadena. Dokazalo se jej ni dosedaj najmanjšo hibe. Pa kako tudi? Vsaj je storila vse, kar je bilo v njeni moči vkljub vednemu rovanju proti njej. Imela je v tem kratkem času dva občna zbora, tri vselej polnoštevilno obiskane odborove seje s bogatim vpehom. Dve, oziroma tri okrožnice so vnmale vse vnete kmetovalce na resno delovanje v povzdigo našega kmetijstva. Vsepih je bil, da se je udom preakrbelja bresplačna mlatilnica, slamoreznica, žitočistilnik (pakelj) trije trijerji (katerih jeden je lastnina podružnice). Razun tega so se društveniki zbirali v posvoto vsako zadnjo nedeljo v mesecu v tukajšnji šoli. Vsakemu se je postreglo drago volje, kolikor najhitreje mogoče. Če se pa kedo morda tudi radi nasmehnega hujkanja ni hotel posluževati teh pripomočkov, to ni krivda odborova, pač pa malodastna zasluga prikritih hujakačev. Žalili nismo nikogar in vajilovali se nismo in se ne bodedo nikomur! Ishajali bodedo prav lahko brez vse skrbi; kajti imeli smo še do sedaj gl. 166-80 dohodkov in 161-38 stroškov. In danes je v blagajnici gotovine gl. 85-50. In se še pobira letnina in še imamo iztirjati nekaj malih dolgov. Tako je! Zabaven večer je bil vsem po godu. Morda le tistemu ne, kodor ne ume, kaj je zabaven večer ali ima za največjo zabavo delati med mirnimi ljudmi prepir in sejati razdor. Vkljub zelo slabemu vremenu sta bili pri „Zvezdi“ dobro zasodeni obe sobi. Vsi so se razveseljevanja vdeleževali, katero je doneslo čistih gl. 9-57 in to od samih domačinov, ker mi še ne smatramo za „patentovanega“ ali tudi le intabuliranega „Pivčana“ njega, čegar vse zasebno in javno življenje je podobno — „muhi jednodnevni“. Prepevalo

je trojno omizje v veliki sobi, a ne le trije pevoči, ker je bil to priprost zabavni kmetijski večer in se je lahko veselil vsak po svoje. Kaj nemakega se vsa večer niti črhnilo ni, kamo le še kaj zapelo! Slušal je to le za petje topouhi nasprotnik, kateri je pa tudi zelo debelo gledal, ker je videl kar tri duhovnike, kjer sta bila v resnici le dva. Pa to je bilo najbrže veselje njegovega slobnega srca. Če bi bil mož, naj bi se bil oglašil na občnem zboru ali vsaj na dan predavanja g. živinozdravnika, Ferdinanda Gašparija, da bi bili občudovali njegov „kmetijski“ talent. Ker pa tega ni storil, mu klide v imenu obrekovane kmetijske podružnice za hinavsko slobno delo „sram ga bodi!“ J. Zupan, podružnični načelnik.

Burja in zametl. Z Reke poročajo dne 2. t. m.: „Promet na ogerskih državah železnica je ustavljen popolnoma. Sinočni brzovlak tiči 36 kilometrov od Reke v anegu; v vlakcu je tudi Reški guverner grof Batthyany. Danes (2.) zjutraj iz Budimpešte prišedši brzovlak običal je pri postaji Kameral-Moravice. Parnik „Villam“ parobrodne črte Reka-Ankona dospel je zaradi burje 28 ur prekasno. Vse parobrodne črte ustavile so promet, samo med Reko in Opatijo vozijo parniki.“ — Parnik „Miramar“, na katerem so je odpeljala Nj. Vel. cesarica v Algerijo, moral so je ustaviti v Pulju, ker vled grošno razburjenega morja ni mogel dalje; šele ko je vihar nekoliko polegel, nadaljeval je vožnjo. Sedaj se je vreme popolnoma na bolje obrnilo, včeraj imeli smo precej prijeten jesenski dan. Ravnokar smo dosnali, da se je cesarica odpeljala po železnici iz Pulja v Marsiljo, od koder bode nadaljevala svojo potovanje v Afriko.

Samomora. Predvčerajšnjem popoldne skočil je v novem pristanišču v morje 50letni neoklenjeni težak Gašpar Krekič, stanujoč v Barkovljah. Prihiteci so razni delavci, ki so ponudili Krekiču drog, da bi ga spravili na kopno, toda isti ni hotel prijeti za drog, ampak plaval je dalje, proti takozvani „digi“. H krati se je potopil in ni ga bilo več na površje. Razni ljudje skočili so v dolni in vesljali na kraj, kjer je sginil Krekič. Po kratkem iskanju našli so ga, pripeljali na kopno in skušali obuditi ga k življenju. V tem prihitec je tudi zdravnik s zdravniške postaje, toda tudi njegovi napori bili so zaman. Truplo samomorilčevega odpeljali so v mrtvašnico pri sv. Justu. Krekiča je gnala baje velika beda v smrt. — 25letna neomožena sasebnica Marija Canavaciolo, stanujoča v ulici delle Sette Fontane, zastupila se je predvčerajšnjem na svojem stanovanju s ogljenim kienlenikom. Stavila si je posodo s šarečim ogljem v sobo, trdno zamašivši vse apanje pri vratih in oknih. Razvijajoči se plin jo je zadušil. Ko so domačini vlomili vrata in poklicali zdravnika, bilo je dekle že mrtvo. O varoku tega samomora trdijo nekateri, da je bilo dekle bolehalo, drugi pa govorijo o nesrečni ljubezni.

Nađen utopljenec. Predvčerajšnjem zjutraj našel je pilot Andrej Moro blizu obrežja Mandracchio v morju plavajočo moško truplo. Utopljenca spoznali so za 33letnega mornarja Filipa Meverja iz Dalmacije, stanujočega v hiši št. 1 v ulici Torretta. Meverja je vrgla brčkone burja v morje ali pa je ponesrečil na drug način, kajti prejanih dan videli so ga razni mornarji, da je bil precej vinjen.

Policjako. Polic. ofic. gosp. Tiz zaprl je predvčerajšnjem 20letnega čevljarskega pomočnika Ferdinanda Bercina iz Krškega, stanujočega v ulici Sporcavilla hāt. 1. Bercin je isti junak, ki je bil te dni ušel, ko je bil g. Tiz prijel Verhovca, ki je bil pobegnil iz prisilne delavnice v Ljubljani. Na sumu je, da se je soudeležil pri neki tatvini pri Sv. Alojziju. — Težak Anton G. iz Trsta razgrajal je pijan v neki gostilni v ulici del Toro. Ko so prišli stražarji ponj, ustavljal se jim je kolikor je mogel, toda kljubu njegovemu uporu so ga ukrotili in vzeli s seboj. — Nepoznana ženska prodala je predvčerajšnjem župniku č. g. Eklu steklenico ruma za 1 gl. Ker g. župnik ni imel drobiža, dal je ženski petak, da mu prinese takoj 4 gl. nazaj. Žena je odšla s potakom, a do danes se ni še vrnila.

Kofedar. Danes (6.): Nikolaj (Miklavž) škof. — Jutri (7.): † Ambrosij, šk.; Agaton, muč. — Prvi krajec. — Solnko izide ob 7. uri 29 min., zaton ob 4. uri 12 min. — Toplota včeraj: ob 7. uri zjutraj 8-5 stop., ob 2 pop. 13-5 stop.

Najnovejše vesti.

Dunaj 5. Kraljeva dvojica Grška in prince Jurij dospeli so tu-som.

Sredec 5. Sobranje je uničilo isvolitev Cankova in Tončeva.

Rim 5. Poslanska zbornica isvolila je 236 glasovi Biancheria svojim predsednikom; 73 listkov je bilo prasnih.

Berolin 5. Danes se je otvoril državni zbor s prestolnim govorom, kateri naznanja, da se takoj predloži aboru poseben zakon v varstvo državnega reda proti poskusem v mojenje državne oblasti v ispolnjevanju svoje dolžnosti. (Ta zakon je torej naperjen proti socijalističkim strankam. Op. ur.)

Berolin 5. „Berliner Tageblatt“ javlja iz Peterburga: Glasi so, da v kratkem odstopi načelnik carskega glavnega stana, general Richter, ter da pride na njegovo mesto general Čerevin.

Trgovinske brojavke.

Budimpešta. Pšenica za spomlad 6-77-6-78 Koruza za november — do —. Ovas za spomlad 6-02-6-04 Ra nova 5-25-5-35. Koruza stara 4-45 do 5-50.

Pšenica nova od 78 kil. f. 6-65-6-70, od 79 kil. f. 6-70-6-75, od 80 kil. f. 6-75-6-80, od 81 kil. f. 6-80-6-85, od 82 kil. (ser. 6-85-6-90. Ječmen 6-30-6-40; proso 6-00-6-60

Pšenica: Slaba ponudba. Popravljevanje mirneje trg stalen. — Prodalo se je 24000 m. stot. Cene nespremenjene V drugih vrstah lita malo prometa. Vreme: oblačno.

Praga. Nerazlirani sladkor za december f. 11-95/, januar f. 12-07 Trg bolje.

Praga. Centrifugal novi, postavljen v Trst in s carino vred, odpošiljatev precej f. 28-75-29. Nov. maro f. 28-50-29. Concessé za november-maro 29-50 do —. Četvrti za november 30-—. V glavah (sodiš) za konec novembra 30-50

Havre. Kava Santos good average za december 90-—, za april 85-75 bolje.

Hamburg. Santos good average za december 70-80. maro 68-50, maj 67-50.

Dunajaka borsaz. decembra 1894

	danes	včeraj
Državni dolg v papirju	100-05	100-05
„ „ v srebru	99-90	100-—
Avstrijska renta v zlata	124-45	124-40
„ „ v kronah	97-90	98-05
Kreditne akcije	398-50	397-50
London 10 Let.	124-60	124-50
Napoleoni	9-91	9-90-1/2
100 mark	61-—	60-87-1/2
100 italj. lir	46-25	46-25

Gostilna „All'Antico Moro“ ulica Solitaria 12. (po domače pri „Ivračkovcu“) priporoča modro frankinjo po 40, domačo črtno po 32, belo ciparsko po 36 in „Riesling“ po 40 n. litar. — Dobra kuhinja in po ceni je vedno na razpolago. Za družinsko uporabo od 3 l. naprej 4 n. ceneje. — Držé se gela: „Rajak k rajaku“, priporoča se podpisani za obil obisk. Anton Vodoptiseo, gostilničar.

Lična soba

je oddati v ulici S. Francesco št. 10 III. nastropje, vrata 18.

Gostilna „Štoka“ staroznana pod imenom „Belladonna“, poleg kavarne „Fabris“, priporoča se Slovincem v mestu in na deželi. Točijo se isborna vina istotako je kuhinja ispravna. Prodaja tndi vino na debelo, tako meščanom, kakor na deželo. Cl.

Mlekarna Frana Gržine is št. Petra na Notranjskem (Via Campanilla v hiši Jakoba Brunnerja št. 5 (Piazza Ponterosso). Po dvakrat na dan fršno oprano mleko po 19 kr. liter nedosredno iz št. Petra, sveža (fršna) smetana. Na zahtevanje, pošlaja se tudi na dom.

Martin Krže, Piazza S. Giovanni št. 1. Pisanje, ima trgovino s mnogovrstnim lesom, železnim in lončnim kuhinjskim orodjem, pletenino itd. Cl.

Kavarni „Commercio“ in „Tedesco“ v ulici Caserma, glavni shajališči tržaških Slovincov vseh stanov. Na razpolago so časopisi v raznih slovenskih jezikih. Dobra postrežba. — Za obilen obisk se priporoča Anton Šorli, Cl. kavarar.

ROJANSKO POSOJILNO IN KONSUMNO DRUŠTVO vpisana zadruga s omejenim poročtvom v Rojanu pri Trstu priporoča slavnemu občinstvu svojo bogato preakrbljeno

prodajalnico jestvin

(v ulici Belvedere št. 8) pristopno zadrudnikom in nezadrudnikom, koji prvi so deležni letnega čistega dobička. Priporoča tudi svojo

društveno krčmo v Rojanu

(poprej Pertotovo) 10 minut oddaljeno od mesta, s obširnimi sončnatim vrtom in dvema dvoranama, kjer se točijo isborna domača vina, teran, pivo v steklenicah itd. Točna postrežba s gorkimi in mrzlimi jedili. Priporoča tudi svojo

mesnico

v Rojanu (poprej Pertotova) kjer se prodaja goveje in telečje meso, po najnižjih tržnih cenah. Priporoča se slavnemu občinstvu in udom.

Novi člani se se vedno sprejemajo ob uradni urah vsak četrtak od 6-7 ure sveder in ob nedeljah od 8-10 ure predp. 104-5